

در سعادتده یاب عالی جوارزنده
اداره مخصوصه

محل اداره :

مُطَرِّطُ الْقَمَرِ

اخطار :

مسلكنزه موافق آثار جديده مع المنونيه
قبول اولنور
درج ايده بن آثار اعاده اولنور

دين، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتدن و سياسياتدن وبالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه دن
بحث ايدر و هفته ده بردفعه نشر اولنور.

در سعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

صاحب و مؤسلى :

ابوالعلا زين العابدين — ح. اشرف اديب

تاريخ تاسيسى

آبونه بدلى

قيراهدن مقوا بورو ايله كوندربليرسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلير

۱۰ تموز ۳۲۴

غروش

التى آيلنى

سنه لكى

هر طرف ايچون

۴۰

۸۰

»

کندیارینہ امہات مؤمنین ارہ سندنہ حسن منزلتجہ انجق صاحبہ
الترجہ معادلہ اولورلر ایدی .

ینہ حضرت عایشہ (رضی) دن روایت اولندیغنه کورہ مشار
الیہادن دہا متدین و دہا اتی و صدوق ہیج برقادین کوریلما مشدر .
برکون نبی ذیشان افندمن حضرتلری حضرت عمرہ (رضی) جناب
زینب (رضی) ی (اواہ) صفت مبارکہ سیلہ توصیف وبر آدمک
(یارسول الله اواہ ندر) صورتیلہ استفساری اوزرینہ بوکلہ نبی
پیغمبرمن (ص ع) متخشع و متضرع ایلہ تفسیر و تعریف بیورمشدر .
درکہ قرآن کریمدہ دخی انبیای کرام و علی الخصوص ابوالانبیاء ابراہیم
علیہ السلام ک قدر برترلری قبل ربانیدن بوکلہ ایلہ توصیف و اعلا
بیورمشدر .

مشار الیہانک اصل اسملری (برہ) اولوب (زینب) اسمنی پیغمبرمن
صلی الله علیہ وسلم تسمیہ بیورمشدر .

امہات مؤمنینہ خطاباً [بکا اک اول قاووشہ جق اولانکزیدی
اک اوزون اولانکزدر] صورتیلہ وقوع بولان اخبار پیغمبری
(ص ع) اک اول خاک پاک رسالتنہایہ کندیلری روسای النحاق
اوللریلہ ید طولاسی تصدق وبرک ذات مبارکہ لرینہ عائد قالدیغنی دہ
اثبات ایلمشدر . انتقال پیغمبری (ص ع) دن صکرہ امہات مؤمنین
ایچون افراز اولنان پارہ نبی جناب عمر (رضی) جناب زینب (رضی) .
دخی کوندرمش و مشار الیہا دخی بونک جملہ سنی تصدق ایلمش
و [یا الله بوندن صکرہ بکا عطای عمری واصل اولماسین] دیو دعا
بیورمش و فی الحقیقہ بوندن صکرہ یکرہ نبی سال ہجریدہ ارتحال دار
قنا ایلیوب عطاء الہی یہ نائل وسزا و (جنۃ البقیع) دہ ابد نشین
بقا اولمشدر .

اسلامدہ قادینلردن اک اول تابوتلہ نقل اولنان کندیلری اولمشدر
۱۷ ویا ۱۵ سنہ ہمسر پیغمبری اولوق شرفنہ نائل اولمشدر .
(ام الحکم) و (ام ایمن) کنیہلری ایدی .
نمازلرینی حضرت عمر (رضی) قیلدیرمش ایدی .

شرف الدین

مابعدی وار

قوتنہ رانس

لسان عثمانی تدریساتی حقندہ

(معارفک دعوتیلہ اسپارطہ لی حق افندی طرفندن ۲۲ اگستوس سنہ ۲۲۵
تاریخندہ اسکی مکتب حقوقدہ مکاتب رشدیہ معلملرینہ تقریر ایدلشدر .)

برنجی قسم

مکتبلر مزیدہ نہ یاپیوروز وچو جو قلمزنی ناصل از یوروز ؟

(خلاصہ : بر مقدمہ جک - قواعد لساندن مقصد - قواعد تدریسندہ فائدہ
واری ؟ - مینی مینی چو جو قلمزک آنا لسانی اوکرنہ لری - تدریسندہ طبیعتی
تقلید ایتمہ لی - مکتبلردہ طبیعتہ تمسک ایدمہ یوروز - لسان طبیعتندن چیقارلش -

لغتیر بزم دکل - تلفظ بزم دکل - تورکجہ لغتیرہ تسلط - لغتیری ایشلہ تن
قاعدہ لر بزم دکل - یازی بزم دکل - یازیلیش بزم دکل - کندی عقلمزدن
بریازی ایستہ یجک اولسہق .. یازی اصلاحہ چوق محتاج - لسانمز آز
قالمش ، اونوتولہ جق ایتمش - لسانمز آثار اعتباریلہ چوق فقیردر - قرائت
کتابمز یوق - شکرکہ مثلرمن وار - قواعد کتابمز یوق - قواعد نامہ لر
اطفالک احتیاجنہ کورہ دکل - حاضرلوب تعریفلر - قواعد نامہ لر لسانک طبیعتنہ
اویغون دکل - لسانمزہ افتزالر - مستثنایہ قاعدہ دیمک خطادہ - لسانمزدہ
سقطلق وار ایسہ بونی یاپان بزم - لسانمزک فعللرنہ کی نظام - (در) ادات
خبری ؟ - اصول تدریسمن یوق - معلمز یوق - دردی آکلادقسہ درمان
(قولای .)

*

**

محترم برہیئت حضورینہ چیقوب دہ ، اولزرہ ایفا ایتمکدہ اولدقلری
مقدس وظیفہ ، وظیفہ تدریس حقندہ سوز سویلہ مک برعاجز ایچون
بویوک جرأتدر ... بونی دوشوندکجہ صیقیلیورم ... خصوصاً جرأتتم
درین براختصاص اثری دکل ، سادہ بر اخلاص اثریدر .

بوندن باشقہ دہ ، کترکز غلبہ لک ایچندہ سوز سویلہ مکہ آیشیق
دکم . علی الخصوص کہ کندیلرینہ سویلہ مکہ مشرف اولدیغمن ذوات ،
قورو غلبہ لک دکلدر ، سنہ لدر کرسی تدریسی تزین ایتمش ذوات
محترمدر . علی الخصوص کہ سویلیہ جکم سوزلر ، قورو سوز دکلدر ،
علمہ وتدیسه دائر سوزلردر .

بر جہتدن دہ درعہدہ ایتدیکم مشکل ایشدن کندیم صیقلدیغمن
قدر محترم مخاطبلرمی صیقہ قلمہ برابر ، مفید برشی یاپہ نامقدن اندیشہ ناکم .
بودہ آریچہ برابر خاطردر .

بو آغیر لغتیرہ مقابل - حمد اولسون - مدار تخفف اولہ جق
قوتدن محروم دکم . چونکہ کوزل لسانمزدہ اوتہ دن بری عاشقم ..
تورکجہ مزہ ، تورکجہ مزک توسع وانتشارینہ کوچوک یاشدن بری
علاقہ دارلق حس ایدرم . لسانمزک ترقیسی موضوع بحث اولان
یرلردہ عجزمی اونوتورم .. طاغیری یوکلہ تمکک کندیمدہ قوت بولورم .
ایشته سائق بو اولدی دہ ، شورادہ لسان عثمانی تدریساتی حقندہ
برایکی ، صاحبہ وتذکر یایمق اوزرہ معارفدن وقوعبولان تکلیفی بلا
تردد قبول ایتدم .. کندی کندیمدہ دیدم کہ محترم معلملرہ برشی
اوکرہ تہ مسہم دہ بو امر منبروردہ کندیلرینہ اوفاق بر معاونت عرض
ایدہ بیلیمہم تمککندر . ایشته بویلہ دوشوندم .. بودوشونجہ ایلہ قوتلہ نوب
حضورکیزہ چیقندم . کترکزک یایمق شہ ، برقونفرانس دکل ، ناچیز
بر مصاحبہ در .

ظن ایدرم کہ سوزملہ دکلسہ بیلہ ، اوزملہ اخلاصی ، خلوص
نیتمی عرض ایدہ بیلدم ، حسن نیتمک حسن تلقی کورہ جکنہ صاف
بر امیدلہ امید وارم . جرأتک علو نیتمہ باغیشلانہ جقنہ پاک براطمینان
ایلہ مطمئنم . ایشته بوملاحظہ لرلہ خفیفلہ تمش اولدیغمن حالہ مقصدہ
کیریشیورم .

*

مکاتب رشدیہ پروغرا ملرنہ (لسان عثمانی) ، (قواعد لسان عثمانی)
ویا سادہ جہ (قواعد) دیہ کوستریلن برشی وار .. بونہ در ؟ بوندن

طبیعی او کره تیور؟ او یله اولسه مثلا تورک چو جوغنگ عربجهده سویله ییورمه سی لازم کلیدی.

بیلورز که بو چو جوغنگز آنا قوجاغندن باشقه مکتب کورمه مشدر. یا، آنا قوجاغی مکتبمیدر؟ شبهه یوق که طبیعتک شو ککیش میدانی بوتون مکتبدر. بزى محیط اولان شیلردن درس آلمه یی بیلسه ک، بلکهده هیچ باشقه کتابه، باشقه معامله محتاج اولیه جغز. چو جوغنگ محیطی دقتله تحلیل ایدیله جک اولسه بونک ایچون اک انی اصول تدریس چیقار. او یله بر اصول که اونده هر شی طبیعی، هر شی صوکی آتیور. صناعی، زوراک بر شی یوق.

بزده قواعد تدریسنده بومثالی تقلید ایتمه لی یز. طبیعت و طبیعتک الحیا آتیه، سسویاتنه تابع اولمالی یز. بوکا موافق و متقارب اولان شیلری قبول و ترویج ایتمه لی یز. بوکا او ایمان شیلری ترک و دفع ایتمه لی یز. مکتبلرده کی تدریساتده عجا طبیعتی تقلید و طبیعتک الحیا آتیه تمسک ایدیورمی یز؟ مع التأسف اعتراف ایدم که ایتیه یورز. هم پک چوق جهندن. ایشده پک چوق خلاف طبیعت شیلروار. فقط آیشمشز. فرقنده اولمایورز. بوتون ایچرکی، قهوه ایچرکی بونلره اوزلاشمشز. باقیلسه قهوه ایچیلیر شیمیدر؟ قاره و آجی بر صو. فقط آیشمنجه اولویور. آفیون بیله ییورلر. اک شایان اسف اولان بر نقطه درکه قصوری یابان بزایکن بیچاره اطفال معصومه بونک مغدوری اولویور. لسان و قواعدی قولایقله تحصیله مانع اولان انککلی نه قدر آتار ايسه ک، طبیعته تمسکه ایشی نه قدر ساده لشدیریر ايسه ک او قدر ایشی بر شی یامش اولورز.

**

مکتبلرده التزام اولونان حاللرک، کلفتارک ایشی نه قدر کوچله. شدیردیکنی ایجه آکلامق ایچون مسأله نك صفحه لرینی شویله برکوزدن کچیرمک مناسب اولور.

بودر دلر جمله جه معلوم و معترفدر. بر کره لسان طبیعتندن چیقارلمش، مزعج و مفسد انککلره قایدیرلمش. صوکرده اطفال ایچون مغدی و هضمی آسان آتار مز یوق. قواعد نامنه یازیلان کتابلر من حاله و اطفاله موافق دکل. بونلرک هیسنندن بدتر اوله رقده اصول تدریسمنز غایت فنا.

لسان طبیعتندن چیقارلمش، مزعجه و مفسد انککلره قایدیرلمش، دیدک. چونکه معلوممز که سویله نیلن لسان ایله یازیلان لسان آراسنده بویوک آچیقلاق وار. لغتلر بزم دکل. بونلرک تلفظی بزم دکل. بونلری ایشله تن قاعده لر بزم دکل. یازی بزم دکل. آنا قوجاغندن مکتب صره لرینه دوشن، سنه سنه صنف صنف ایلرله ین چو جوق زمان کچدکه بو قیدلردن ده ا زیاده صیقیلیور. بویوک آتیه ده ا زیاده از یاییور. زواللی چو جوق. باقیور که یر، کوک، هر شی دیکشمش. یرک آدی ارض اولمش، زمین اولمش. کونش دیمه یورلر. شمس دیورلر، خورشید دیورلر، مهر دیورلر، آفتاب دیورلر. آی

مقصد، بالذات لسانمیدر؟ لغتیه فلانیله بوتون تورکجه میدر؟ یوقسه بونک یالکیز برجهتیمیدر؟ بیلورز که بوندن مقصد برجهتدر. تورکجه نك لغتلرینی بر برینه ربط و ترکیب ایتمکدر. اونى بر ساعت کبی ایشله تمکدر. اونک ناصیل ایشله دیکنی آکلامقدر. فقط بو ترکیب ایشنک یاننده ترکیبده قوللانیله جق کرسته نك ده بری واردر. ذاتاً بویکی شیئی بر برندن آیرمق مشکل. چونکه لغات و قواعد بر برینه مرتبط. فقط بودرسده قواعد طوغرودن طوغرویه مقصود اوله رق نظرده طوتولور.

بوراده خاطره کلیرکه مکاتب رشیدییه مداوملری تورکجه یی ذاتاً تکلم ایتمکده درلر. بونلر بونی قاج کره قیردقلری بر او یونجاق قدر طائیرلر. کرک لغت دنیلن مفرداتی بیلیمک اعتباریه، کرک بونلری قواعد کوره ربط و ترکیب ایله ایشله تمک و تصرف ایتک اعتباریه تورکجه ایله، تورکجه نك حتی ایجه نکته لر یله اوینامه یی پک انی بیلیرلر. بو حال قارشیدسنده، بونلره یابانجی بر لسان او کره تیرکی، بونی یکیدن تمرین و تدریس ایتک عبث اولمازمی؟ واقعا بونلر لغتلرده صاحبلر. بونلرک ما کیزمه سنده بیکنانه دکلر. بونی آز چوق انی ایشله ین بر ساعت کبی ایشله تیرلر. فقط بوایشده، بو ایشله تمده ایجه خطالر واردر. بوندن باشقهده بونلرک سویله مکده کوستردکلری قوت و ملکه یوزدهدر. تمرین و تدریس ایله او خطالر قالقار، او قوت او ملکه ده ا صاغلاملاشیر. خصوصاً سویله مک قوتنه یازمق قوتی علاوه ایدیلیر. چو جوغنگ سویله مکده، یازمقده طبیعت مصلحت سوقیه قازاندینی قوت آرتیریلوب ملکه حاله کتیریلیر. بونک ایچون دنیا نك هر طرفنده اطفاله سویله دکلری لسان قواعدینک تدریس ایدلمه سی اصولی هنوز مرعیدر. چو جوق کوردیکی شیلری درین کوروب کوسترمه آیشدیر. لسه، چو جوغنگ اطرافنده کیلر سوزی یا کلمشمنز و دوز کون سویله یه. بیلسه قواعدی درس صورتنده تمرین ایتکه احتیاج آزالدجه آزالیر ایدی. بلکهده بواحتیاج قالقوب استقباله قارشى احضار ایدلمه لری بزده واجب اولان چو جوقلر مرکز قیمتلی و قلمری قابلیتلی دهامهم، دهافانده لی شیلرده قوللانیلیر ایدی. فقط بو کون بو بر خیال حالندهدر. بز بو حقیقی دائماً کوز اوکنده طوتارسه ق بوغایه یه آدیم آدیم تقرب ایدیه بیلیرز.

شوبخی داها انی تنویر و توضیح ایچون طبیعتندن مقتبس کوزل بر مثال وار. مینی مینی چو جوقلری لسانی سویله مسی ایشی. بونلر هانکی مکتبه دوام ایتمش؟ هانکی معلمدن درس آلمش؟ هانکی کتابی او قوش؟ اوچ یاشنده درت بش یاشنده مینیجیک بر مخلوق. اشیایی اسملریله تسمیه ایدیور. اسملره وصفلر قوشویور. بونلری بر برینه طاقوب زنجیرله یور، ایشله تیور. خلاصه لسانی تیقیر تیقیر سویله یور. بری طرفده، سنه لر در مکتبده کتابدن یابانجی بر لسان او کره نکه جابلامش قوجامان بر آدم صوکرده دن او کره ندیکی لسانده انکی سوز سویله یه جکی زمان آپیشوب قالیور. مینی مینیلرک موفقیتی عجباً الهام اتریمیدر؟ بونلره بونی، قوشلره یووا یاماسنی او کره تن، سوق

دیهمه یورلر ، قر دیورلر، ماه دیورلر. آت دیه طانیدینی حیوانه اون اون بش آد طاقشدر .. فرس، اسب، رخش، سمند، رهوار، شبدیز، یکران، توسن، ستور، کیمت، ادهم دیورلر. دکیز دیه، بیلدیکی شی، بحر، دریا، یم، لجه، قلزم، محیط ودها برچوق شی اولمش . بر شیته یالکنز براسم کافی ایکن بویله برچوق اسم طاقیلماسنه بردرلو عقلی ایرمه یور. بورادن ذهنته برکورلک، برصارمازلق کلکه باشلا یور. زواللی چوجوق ... بونلری آیشدینی، طبیعت ایدیندیکی کبی تلفظده ایدمه یور. مثلا (دریا) پی (سرچه) کبی، یاخود (قارغا) کبی سویله مک قابلمی؟ حال بوکه کندیسی ایکی مفتوح هجالی کلهلری آنجاق (سرچه) کبی (قارغا) کبی تلفظه آیشیقدر. بونی دیکشدر مک کندیسنجه آیشدینی آهنکک خلافیدر. زواللی چوجوق کندی بیلدیکی اوقو. یه مایه جق. (هاوا) دیه بیلدیکی کله پی (هوا) تلفظ ایدمه جک (شاراب) دیه بیلدیکی کله پی (شراب) اوقویه جق. (لوقا) دیه اوکرندیکی کله پی (لغمه) دیه یوتیه جق. آرتیق (ناختا)، (هافتا)، (خاستا)، (یاغما) دیه مایه جک. (زواللی) پی بیسه (زه واللی) کبی اینجلمه جک. زواللی چوجوق .. کورو یورکه تورکجه لکنی آکلاممه باشلا دینی برچوق کلهلرده بو بدعتجیلکه قربان ایدلش .. (بارا) تورکجه ، (بارا) تورکجه ، (قارا) تورکجه، (آرا) تورکجه .. بونلری پک اپی آکلا یور. بونلری نیچون (چاره) کبی (پاره)، (قاره)، (آره) دیه تلفظ ایدلدیکنی آکلا یه مایور. بونی آکلامق ایچون دوشوندیکی صروده بلکهده خواجه اوقویور .

«پاره سز قالدیم اقدم، پاره سز» [پاره]

یاخود:

«دوش اولوب برتازه یاره»

جانه آچدم تازه یاره» [پاره]

یاخود:

«قاره کوزلم قاره بختمدر سبب» [قاره]

یاخود:

«ایشته کوکم، ایشه سن، بن چیقدم آرتق آره دن» [آره]

دیور. [قادی چشم خونفشانم فرق آغ وقاره دن، دینده واریا،

نه ایسه .]

چوجوق بر آز قریحلی اولوبده بونلره قارشئ مثلامشهور برتور کیمک،

« ینم طور الیدر ،

« سودیکم بور الیدر ،

« کچمه قاپیمک اوکندن

« یوره کم یار الیدر »

قطعه سنی اوقویه جق اولسه (طورا)، (بارا) یا کلشدر، دیه رداونور.

بلکهده بوجرانی خلاف ادب عد اولنور . بویله باغی برتورکی ایله

استشهادی اولنور؟ باخصوص « کچمه قاپیمک اوکندن » ادبه موافق

اولورمی؟ اما ، « دوش اولوب برتازه یاره » ادبیاته موافق !

لسانمک ، وقتيله یاییلان ودوام ایديله کلن خطایی یوزمزه

اورورچه سنه ، کندی کندینه تورکجه لشدیردیکی (چاشیر) کبی (مینطان کبی ، (جب) کبی ، (جویز) کبی ، (چرچیوه) کبی ، (سوقاق) کبی ، (صانیدیق) کبی ، (راقی) کبی ، (قالیب) کبی ، (تورفاندا) کبی ، (چاپراز) کبی کلهلر بونلرجه هب غلطدر ، یا کلشدر ، قابادر .. بونلر (چاشیر ، مینطان ... الخ) دکل ، (جامه شوی) ، (نیمتن) ، (جیب) ، (جوز) ، (چارچوبه) ، (زقاق) ، (صندوقه) ، (عرق) ، (قالب) ، (ترفنده) (چپوراست) در . حتی ، بونلردن بعضلرینک کوزلری اوقدر دومانلاشمک که قابل اولسه بوتون ترکجه کلهلری عربجه به ، فارسی به ارجاع ایدمه جکدر .. بونلرجه (پیراصا) نک صحیح و فصیحی (برخاصه) در .. بونلرجه (مایدانور) (مده نواز) در .. (مولیا) (ملوکیه) در . ینه بونلره کوره (سکرتیمک) اصلنده (سیر ایتیمک) ایش .. (قیزمق) عربجه نک (غیظ) نه بر (مق) طاقیلهرق یاییلمش .. (آقسیرمق) ده اصلاً (عطسرمق) ایش .. کذلک (باغیشلامق) (بخشلامق) دن بوزولمش .. دها نلر ، نلر ! نه ایسه صده کلهم .

زواللی چوجوق .. (دکیز) ک یا ننده (بحر) ی ده (دریا) پی ده اوکره نه جک بوندن صوکرده بولغتلرک هیسنی بو عربی ، بوفارسی ، بوترکجه ویا ترکجه حکمنده دیه آیره جق . بونی یایامایان چوجوق صفردن آشانی برقیمق حازدر . هب بویله دوشونورز . هایدی باقالم ، اوغلم ، مینی مینی چوجوقلر ایچون حاضرلانان ، مینی مینی (بهاری) یه اوقوتولان شومنظومه پی اوقو، کلماتنی تفریق، تحلیل ایت:

« یکسان نظرمده صیف و سرما ،

« اندوه ایسه اسم بی مسما ،

« شوریده نشوه شباهم ..

« اولمازسده باغ نزهت افزا ،

« فکرم یتیشیر بکا طربزا ،

« مستغنی نغمه رباهم . »

زواللی چوجوق ، نه یه اوغرا دینی بیسه مز .. بواشکنجه یه نه دن

لایق کورولدیکنی آکلا یه ماز . مابعدی وار

مباحثات

اجتهاده دائر

(صراط مستقیم) ک اتوز برنجی اتوز ایکنجی واتوز اوچنجی نسخه لرنده فضلا ی عصر دن مناسترلی اسماعیل حق افندی حضر تلرینک استفهام انکاری ایله باب اجتهاد مسدود میدر عنوانی مقالات نحریرا. نلری حقنده کی مطالعات عاجزانه می سؤا و جواب طرزنده بریره اشارت ایش و شوقدرکه حیوات موانع ایله تبیض وارسالنه موفق اوله مامش ایدم. فقط مقالات مزبوره مزایاسنی ادراک ایتیان و خفایاسنه اطلاعی بولمیان وحتی عبارات فقهایی لایقینه ربط و فهمه قادر اولمیان بعض کیمسه لری اجتهاد سوداسنه دوشوردیکندن مسوده منسیه نک شو آراق تقدیمی موافق کوردم . و ماتوفیق الا بالله العلی المظلم .